

NOTE DE STUDIU**IONA****Schița cărții****John Vernon McGee****Iona**

Este cumva cartea Iona un fel de călcâi al lui Ahile al Bibliei? Este, dacă ar fi să acceptăm explicațiile ridicole ale criticilor. Traducătorii Septuagintei au fost primii care i-au pus la îndoială caracterul rezonabil. Ei au fost cei care au deschis calea numeroaselor critici care au urmat. Metoda folosită de moderniști este să trateze cartea Iona drept pură alegorie și s-o așeze pe același rând cu “Robinson Crusoe” sau “Călătoriile lui Guliver”.

Unele dintre teoriile extravagante emise de critici sunt cu mult mai fantastice și mai incredibile decât chiar modul în care cataloghează ei cartea Iona.

1. ei susțin că Iona ar fi fost fiul văduvei din Sarepta
2. o altă teorie susține că Iona, pe când se afla pe vas, pe timpul furtunii, a avut un vis iar cartea Iona ar fi chiar povestea acestui vis
3. sunt unii care asociază această scriere cu mitul fenician al lui Hercule și al monstrului marin
4. s-a spus că după furtună, Iona a fost scos din apele mării de către echipajul unui vas care avea la provă un cap de pește, explicând în acest fel aventura lui Iona
5. alții cred că Iona a găsit un pește mort care plutea pe apă și s-a refugiat în el pe timpul furtunii.

Toți cei care au emis aceste speculații consideră cartea Iona nedemnă de încredere. Ei oferă opiniei publice aceste teorii din dorința de a crește credibilitatea scrierii vechi testamentale. Nici una dintre aceste teorii nu se bucură de vreun sprijin, istoric sau faptic, ele existând doar în imaginația criticilor.

Scriitorul: Iona

Iona a fost un personaj istoric. Înregistrarea istorică a regilor Israelului și Iudei este considerată a fi demnă de încredere. Nimeni nu neagă faptul că David sau Ezechia au fost regi; în cadrul acestor înregistrări este menționat și Iona. Iată ce se scrie în contextul unor informații oferite de versetul din 2 Împărați 14:25 în legătură cu Ieroboam:

“A luat înapoi hotarele lui Israel, de la intrarea Hamatului până la marea câmpiei, după cuvântul pe care-l rostise Domnul, Dumnezeul lui Israel, prin robul Său Iona, proorocul, fiul lui Amitai, din Gat-Hefer”.

Ieroboam a fost un personaj real; Israelul o națiunea reală; Hamat un loc localizat din punct de vedere geografic și este extrem de puțin probabil ca Iona, fiul lui Amitai să fie doar un produs al imaginației.

Nici ipoteza că ar fi vorba despre un alt Iona nu stă în picioare. Nu prea este logic să fi existat două persoane cu numele de Iona, ai căror tați să poarte același nume, Amitai și a căror ocupație să fie aceea de profet. Trebuie spus și că numele “Iona” nu este un nume comun (el apare menționat doar în acest verset din 2 Împărați, în cartea Iona și în două alte locuri din Noul Testament).

În mod evident Domnul Isus Hristos l-a considerat o persoană reală pe Iona și a considerat ca adevărată această scriere. Iată care au fost cuvintele Sale:

Luca 11:30 “Căci după cum Iona a fost un semn pentru Niniviteni, tot așa și Fiul omului va fi un semn pentru neamul acesta”.

Și din nou:

Matei 12:39-41 „Drept răspuns, El le-a zis: „Un neam viclean și preacurvar cere un semn; dar nu i se va da alt semn, decât semnul proorocului Iona. Căci, după cum Iona a stat trei zile și trei nopți în pântecul chitului, tot așa și Fiul omului va sta trei zile și trei nopți în inima pământului. Bărbații din Ninive se vor scula alături de neamul acesta, în ziua judecății, și-l vor osîndi, pentru că ei s-au pocăit la propovăduirea lui Iona; și iată că aici este Unul mai mare decât Iona”.

Dacă respingi cartea Iona, nu spui că aceasta nu este demnă de încredere ci că nu crezi că Domnul Isus Hristos face referire la faptele descrise în această carte ca fiind reale. Intri în contradicție cu Domnul Isus atunci când respingi autenticitatea cărții lui Iona.

Faptul că s-a pus problema veridicității acestei cărți este cu atât mai șocantă cu cât realizăm o comparație între aceasta și o altă scriere a unuia dintre profeții mici. De exemplu, nu există nici o referință la Habacuc în nici una dintre cărțile istorice și el nu este niciodată menționat în Noul Testament. În ciuda acestei stări de lucruri, nu există un efort susținut al criticilor îndreptat spre considerarea acestei cărți ca fiind mitologică. Desigur, adevăratul motiv pentru care se încearcă denigrarea cărții Iona este acela că se dorește eliminarea miraculoasei experiențe personale a profetului.

Date

Cercetătorii conservatori plasează scrierea cărții înainte de anul 745 î.Hr. Incidentul ar fi avut loc în acea perioadă. Alții avansează chiar anul 860 î.Hr. Cred că cel mai bine ar fi să luăm în considerare intervalul 800 - 750 î.Hr. Pasionații de istorie știu că în acest interval Ninive a cunoscut cea mai mare dezvoltare. Națiunea asiriană se afla, în același interval de timp, în declin. A fost distrusă în anul 606 î.Hr. În vremea istoricului Herodot, Ninive, cetatea Nimrod, își încetase existența. Atunci când Xenafon a trecut prin cetate, aceasta era părăsită. El a mărturisit însă că zidurile cetății puteau fi încă vizitate și măsurau 150 de picioare înălțime. Istoricii estimează în prezent că acestea aveau cel puțin 3,5m înălțime și 1,5m lățime.

Comentarii

(vezi cartea autorului: “Iona, mort sau viu?”)

Cartea lui Iona reprezintă experiență și nu profeție

Examinând cartea scrisă de Iona ne dăm seama că aceasta conține înregistrarea experienței personale a profetului. Această scriere nu este o profeție și pare a nu se încadra prea bine în lista celor care au fost considerați Micii Profeți. Nu conține nici un verset profetic deși Iona a fost un profet. Este vorba despre nararea unei întâmplări de importanță majoră din viața lui Iona, o prefață pentru cel mai mare eveniment petrecut vreodată în istoria lumii – Învierea Domnului Isus Hristos.

Cartea Iona nu este o poveste despre un pește care tulbură cititorii neîncrezători ci reprezintă tronul pe care stă Mielul care a fost jertfit. Acest Miel este Mielul care a înviat; lumea care astăzi îl respinge va striga într-o bună zi:

Apocalipsa 6:16 “Și ziceau munților și stâncilor: „Cădeți peste noi, și ascundeți-ne de Fața Celui ce șade pe scaunul de domnie și de mânia Mielului”.

Peștele nu este personajul principal al acestei scrieri

Un alt lucru pe care trebuie să-l știm înainte de a ne apuca să studiem Iona este că peștele nu este personajul central a cărții, nici măcar eroul negativ. Cartea nu este despre pești. Dificultatea cea mai mare este aceea de a păstra o perspectivă și o înțelegere corecte. Să facem deci diferența între ceea ce este esențial și ceea ce este întâmplător, de mai mică importanță. În categoria acestora din urmă intră: peștele, curcubetele, vântul de est, barca, Ninive. Iar esențiale și de maximă importanță sunt: Iehova – Dumnezeu și omul.

Subiectele principale:

1. această carte a Vechiului Testament *face cunoscută Învierea*. Cei care afirmă că în Vechiul Testament nu se face nici o referire la Înviere nu au studiat cartea Iona. Atunci când o generație rea și păcătoasă a cerut un semn, Domnul Isus a făcut referire la cartea Iona: „după cum Iona...tot așa și Fiul omului”, aceasta este o minunată comparație!

2. *mântuirea nu este prin fapte*. Mântuirea este prin credința care duce la pocăință. Cartea Iona este citită de către evreii ortodocși de Yom Kippur. Un adevăr evident care se desprinde de aici este acela că drumul către Dumnezeu nu este „prin faptele neprihănirii noastre” ci prin sângele jertfei Fiului lui Dumnezeu. Cea mai importantă afirmație din cartea Iona este scrisă în capitolul 2 versetul 9: „Mântuirea este a Domnului”.
3. *Scopul plin de har al lui Dumnezeu nu poate fi zădărnicit*. Dacă Iona ar fi refuzat să plece la Ninive și a doua oară, ar fi distrus Dumnezeu cetatea? Dumnezeu nu ar fi fost forțat să facă așa ceva din cauza refuzului lui Iona. S-ar fi folosit de un alt instrument sau, mai degrabă, ar fi trimis un alt pește, pregătit să-l convingă pe Iona s-o apuce spre Ninive. Această carte demonstrează hotărârea de care dă dovadă Dumnezeu atunci când vrea să ducă mesajul mântuirii oamenilor care vor să îl audă și să îl accepte.
4. *Dumnezeu nu ne va arunca afară din cauza necredinței noastre*. Atunci când Iona a dat greș prima oară, Dumnezeu nu a renunțat la el. Cele mai încurajatoare cuvinte pe care le poate auzi vreodată un copil al lui Dumnezeu care a falimentat sunt:
Iona 3:1 „Cuvântul Domnului a vorbit a doua oară lui Iona, astfel”:
5. *Dumnezeu este bun și plin de îndurare*. Cea mai profundă imagine a lui Dumnezeu din întreaga Scriptură se găsește în capitolul 4 versetul 2. Este greșit să spui că Vechiul Testament ne prezintă un Dumnezeu al mâniei și al urgiilor pe când Noul Testament ne prezintă un Dumnezeu al dragostei. În cartea scrisă de Iona nu avem de-a face cu un Dumnezeu mânios și răzbunător.
6. *Dumnezeu este un Dumnezeu al neamurilor*. S-a sugerat ca versetul din Romani 3:29 să fie scris deasupra primului verset al acestei cărți: „Sau, poate, Dumnezeu este numai Dumnezeul Iudeilor? Nu este și al Neamurilor? Da, este și al Neamurilor”. Cartea Iona este un bun răspuns oferit criticilor care pretind că Vechiul Testament ne prezintă o divinitate locală și națională. Cartea Iona ne oferă o perspectivă asupra misiunii și prezintă o perspectivă mondială.

Modalități de studiu

1. *ținând cont de asemănarea izbitoare între Iona și apostolul Pavel*. Ambii au fost misionari printre neamuri; ambii au naufragiat, au fost martori ai lui Dumnezeu pentru marinari și au fost folosiți pentru a-i salva pe aceștia de la moarte. Sunt și alte asemănări pe care un studiu atent le va scoate la iveală. Apostolul Pavel a făcut trei călătorii misionare și, dacă punem la socoteală și călătoria la Roma, putem vorbi despre patru călătorii. Cele patru capitole ale cărții Iona prezintă patru călătorii făcute de Iona: 1. în pește, 2. pe pământul uscat, 3. la Ninive, 4. către inima lui Dumnezeu.
2. *ținând cont de orar*. Atunci când consulți un orar într-o gară sau într-un aeroport, sunt trei elemente principale asupra cărora aștepți lămuriri: 1. destinația, 2. ora plecării, 3. ora sosirii. Cele patru capitole din Iona pot fi astfel împărțite încât să corespundă unui orar.

Orarul cărții Iona

	Plecare	Destinație	Sosire
Capitolul 1	Israel (Samaria)	Ninive	Pește
Capitolul 2	Pește	Ninive	Pământ uscat
Capitolul 3	Pământ uscat	Ninive	Ninive
Capitolul 4	Ninive	Curcubete	Inima Domnului